

Vestnik.

Učiteljski dobrotniki. „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“ so darovali: učiteljstvo tržiškega sodnega okraja čisti dohodek koncerta, ki ga je priredilo učiteljstvo tega okraja v Trzinu dne 16. junija pod spretnim vodstvom neumorno delavnega pevovodje in učitelja g. Karla Mahkote iz Trziča, 345 K. Vivat sequens! Od koncertov, ki jih prireja učiteljstvo na korist „konviktu“, nima dobička samo „konvikt“, ampak tudi učiteljstvo pridobi silno veliko na ugledu, kar je dandanes posebne važnosti; zato prirejanje koncertov p. i. učiteljstvu iznova prav toplo priporočamo. G. Ivan Macher, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani, 5 K. Živili učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

Osebnosti v Istri. Imenovani so: Ivan Vratovič za učitelja III. razreda v Vodajanu, Jurij Beranek za učitelja II. razreda v Kopru, Fran Zorzenon za učitelja III. razreda v Mujah, Nikolaj Pegan za učitelja I. razreda v Lovrani, Franc Zec za učitelja II. razreda v Lovrani, Jožef Bertok za nadučitelja II. razreda v Lazaretu, šolski vodja v Lindaru, Ivan Martinčič, je premeščen v Pas, nadučiteljica v Kopru, Franja Orbanič-Španger, gre v pokoj.

G. županu Ivanu Hribarju se je ob njegovi županski desetletnici pod vodstvom c. kr. okr. šolskega nadzornika g. A. Maierja poklonilo ljubljansko učiteljstvo vseh javnih in zasebnih šol. Na nagovor g. nadzornika je g. župan med drugim tudi omenil, da bi preskrbel šolskemu muzeju „Zaveze“ primerne prostore.

V občinski zastop mesta Idrije je bil v I. razredu pri volitvah dne 26. pret. m. izvoljen tovariš Stanislav Legat, c. kr. učitelj na rudniški deški ljudski šoli v Idriji.

Vpokojena sta tovariša Ambrož Poniž, nadučitelj v Rifembergu, Jožef Kragelj, učitelj v Gradišču in tovarišica Ana Lukman, učiteljica v St. Ferjanu.

Letnino za učiteljski konvikt sta plačala tov. Ferdo Rosenstein, nadučitelj in tov. Božena Kreč, učiteljica v Stranich pri Konjicah. Živila!

Razstava ženskih ročnih del je bila povodom okrajne učiteljske skupščine v Nabrežini od 29. junija do 1. julija.

V deželni šolski svet za Goriško-Gradišče so imenovani: prošt Faidutti, katehet Zorn in ravnatelj Križnič, vsi iz Gorice.

Za znanost in umetnost so darovali v zadnjih tridesetih letih ameriški milijonarji nad 4000 milijonov kron.

Učitelji-čebelarji. Kranjski čebelarji so zborovali na praznik sv. Petra in Pavla v Ilirski Bistrici. Pri tem zborovanju so predavali naši tovariši Fran Ōrnagoj, Hinko Likar in Fran Rojina, sami vrli čebelarji, ki imajo mnogo zaslug, da kranjsko čebelarstvo prav lepo napreduje.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja, da je od 1. julija t. l. naprej edina založnica kavinih izdelkov v korist te družbe le tvrdka „Ivan Perdan v Ljubljani“. Tvrdka Perdan je po tej družbi znana postala vesoljnemu Slovenstvu. Postala je pa obenem tudi družbina dobrotnica. Tudi to dobro ve naš narod. Perdanova kava je najboljša in konkurira z vsemi drugimi izdelki te vrste. Zunanja oprema te nove „družbine kave“ je umetniška in obenem poučna. Na nje ovitkih so podobe šolskih poslopj v Trstu, v Velikovecu, na Muti in na Savi. Slovenke, kupujte odslej le to novo družbino kavo!

Schmoranzerejev risarski tečaj. Z dovoljenjem c. kr. štaj. deželnega šolskega sveta se je od začetka novembra l. l. pa do konca junija t. l. pod vodstvom strokovnjaka tovariša Schmoranzereja, sedaj c. kr. šol. nadzornika v Mariboru, vršil risarski nadaljevalni tečaj, ki se ga je na svoje stroške redno vdeleževalo nad 20 tovarišev in tovarišev iz celjskega okraja in ena tovarišica iz laškega. Tečaj je obiskoval tudi celjski okr. šol. nadzornik, Supanek. Med vdeležniki tečaja so bile v večini tovarišice, najštevilnejše je bila zastopana celjska deška okoliška šola, vse učiteljstvo je bilo pa zastopano z gotoveljske šole. Pouk se je vršil vsako nedeljo od 8.—12. ure. V tem pičlo odmerjenem času je tovariš Sch. praktično predelal temeljne vaje v perspektivnem in prostoročnem risanju po naravi ter je uvedel frekventante v metodo novodobnega risanja. Risb se je nabralo velik sklad —

najmarljivejši so jih napravili nad 60. Iz teh risb se razvidi, kako je umevati risanje po novih načelih, razvidi se pa iz njih tudi, kako krasno so nekateri risalci napredovali v tem kratkem času. Tovariš Sch. je svojim učencem dal podlago za samostojno nadaljno izobrazbo. Kar se pa tiče uvedbe risanja po novih načelih v ljudsko šolo, je toplo priporočal, da se to zgodi na vsak način na podlagi kakega dobrega navodila, drugače se lahko zaide na napačna pota. Takih navodil je veliko ter ima vsak svoje vrline, kakor tudi razna pota vodijo v Rim. Kot najprimernejši navodili priporočata Lucas-Ullmanna in Grube-Stadlerja. Delo, ki ga je g. Sch. dovršil s tem tečajem, je velikansko, zakaj iz nič je nekaj ustvaril. Skoraj pri vsaki lekciji mu je bilo treba najprej razpršiti malodušnost risalcev — saj je imel med učenci tudi take, ki niso imeli še nikdar čopiča v roki. — Neutrudljivo je razlagal, kazal, navduševal. Ko je bil kmalu po začetku tečaja imenovan za c. kr. šol. nadzornika mariborskega, ni se strašil daljne vožnje in zamude časa: njegova ljubezen do predmeta in požrtvovalna tovariška ljubezen je premagala vse ovire. — Med njim in obiskovalci tečaja se je razvilo ožje srčno razmerje, ki se je posebno pokazalo pri banketu, s katerim se je v nedeljo dne 24. junija t. l. zaključil tečaj. Tovarišu Schmoranzereju se je priredila prizrčna ovacija, in težka je bila ločitev od dragega učitelja.

Koncert in ples prirede koprski učiteljskišniki v Gorici dne 8. julija 1906 v prostorih hotela „Pri zlatem jelenu“ v korist učiteljskemu konviktu. Pri koncertu in plesu igrajo učiteljskišniki. Vstopnina h koncertu in plesu je 60 vin., za dijake 30 vin., za družine do 4 oseb 2 K. Blagajnice se odprejo ob 8. uri zvečer. Začetek točno ob 9. uri. Ker je čisti dobiček namenjen učiteljskemu konviktu v Ljubljani, se preplačila hvaležno sprejemajo in objavijo v „Soči“. Vzpored: 1. R. Nováček: „Naš drugi milijon“, koračnica, igra orkester. 2. P. Križkovský: „Utopljenka“, možki zbor. 3. B. Smetana: „Rozmysli si Mařenka“, iz „Prodane neveste“, igra sekstet. 4. P. Križkovský: „Pastýř a pouťníci“, možki zbor s tenor in bariton solo, s spremljevanjem orkestra. 5. J. Haydn: „Largo“, igra kvartet. 6. J. A. Rossini: „Uvertira“ k operi „Tancred“. 7. G. Eisenhuth: „Bura“, možki zbor z bariton solo. 8. J. Pavlis: „Bosnjaška koračnica“, igra orkester.

Okrajna učiteljska skupščina za litijski okraj se je vršila letos 27. junija v šoli v Zatičini. Dnevni red je bil jako obširen, in lahko trdimo, da se je v vseh točkah razpravljalo kaj temeljito. O dokončnem šolskem in učnem redu je poročal F. Lužar, o pravicah in dolžnostih nadučiteljev s posebnim ozirom na lokalne učiteljske konference v smislu stalnega šol. in učnega reda J. Škrbine, kakšne učne pripomočke nam je rabiti v posameznih razredih, oddelkih in skupinah, nam je povedala Erna Zajčeva, o pravicah in dolžnostih učiteljev (učiteljic) s posebnim ozirom na lokalne učiteljske konference je razpravljala P. Tomšičeva, kot poročevalka „Šole in doma“ — splošnega referata — pa je določil nadzornik Ivano Dolinarjevo iz Višnje gore. Z največjim zanimanjem je poslušalo učiteljstvo temeljite in stvarne razprave referentov, od katerih se pač lahko trdi, da so rešili svoje naloge častno. — Pri tej skupščini se je vršila tudi volitev dveh zastopnikov učiteljstva v okrajni šolski svet. Izvoljena sta bila skoro soglasno dosedanja zastopnika Andoljšek in Zajec. Ta volitev je pokazala, da ta dva uživata popolno zaupanje učiteljstva, katerega interese sta zagovarjala vedno kar najodličneje. To se je pokazalo zlasti pri deželni učiteljski skupščini. Ta konferenca je pokazala, da vlada med učiteljstvom tega okraja najlepša sloga. Razna nesporazumljenja, ki so se pojavljala prejšnja leta med posamezniki, so izginila.

„Učiteljske Novine“ poročajo v zadnji številki o letošnji „Zavezini“ skupščini v Šoštanj.

Društvo „Abstinent.“ Prejeli smo vabilo na protialkoholno zborovanje društva „Abstinent“, ki ga priredi dne 15. t. m. v mali dvorani hotela „Union“ v Ljubljani. Predavanja se vrše zjutraj od 9. do 12. in popoldne od 2. do 6. Zvečer ob 1/2 8. je veselica z godbo, petjem, deklamacijami itd. Vstopnina k predavanjem in veselici 1 K. Za dijake, člane in odposlance društev 50 h.

Boj za šolske maše. V Ōrnem vrhu nad Idrijo niso imeli doslej šolskih maš. Letos v aprilu je vprašal tamkajšnji

tovariš svojega župnika, ali bi mu meseca maja vsaj enkrat na teden dovolil omenjeno pobožnost. To bi se prav lahko zgodilo, ker imajo v Črnem vrhu dva duhovnika. Toda čujte! Ravno sedaj, ko se gospodje okrog „Slovenca“ najbolj vнемajo za šolske maše, ko se penijo od jeze, ker jih je odpravil mestni šol. svet v Ljubljani, ravno sedaj je črnovrški dušni pastir zavrnil učiteljsko prošnjo, češ, da ima veliko štiftanih maš in da bi otroci sploh ne hoteli obiskovati službe božje. Učitelj je trdil, da bi učenci k maši kot oficijalni šolski prireditvi morali hoditi, a ta trditev je bila zaman. Tudi pritožba na idrijski dekanijski urad je ostala brez uspeha. Prošnja je šla celo na ljubljanskega škofa — a do danes ni iz Ljubljane odgovora, niti takega niti drugačnega. — Kaj se učimo iz tega? Da je klerikalcem vera in cerkev deveta briga, da mislijo nanjo samo tedaj, kadar kaj nese, da so pobožni in za verskouravno vzgojo vneti samo z jezikom, a da jim je sree ledenomrzlo. Brez skrbi torej lahko odpravijo povsod šolske maše, saj bo s tem prečistitimi dušnim pastirjem celo ustrezno. Tako postanemo celo njihovi dobrotniki!

Pretirani šovinizem. Nemci si po krivici prisvajajo s plavico modro barvo, ki je del slovanske in francoske trobojnice. S plavico bi pa še radi druge dražili da bi se vanje zaganjali kakor purani ali biki v rdeči robec, toda pameten človek smatra plavico za nadolžno evetico ter pomiljuje tiste, ki jo zlorablajo v politične namene. S tem, da si izposojujejo barve drugih narodov, najbolj zaničujejo svojo frankfurterico!

P. i. zavedno učiteljstvo prosimo, da naroča od-sihdob šolske tiskovine in sploh vsa tiskarska naročila edinole v A. Kleinovi tiskarni v Ljubljani. Svoji k svojim!

Razgled po šolskem svetu.

Enakopravnost na Ruskem. V Moskvi je začel izhajati ruski list „Ukrajina“, ki propogira, da se dá Rusinom svoboda pouka v materinem jeziku, kar jim je sedaj prepovedano. Čudno je res, da ne izpolnijo te želje Rusi svojim bratom Rusinom.

Novo podjetje. V Grubišnem Polju počne poslovati 1. avgusta „Sve opća učiteljska štedna i posmrtna zadruga Danica.“ K pristopu so vabljeni uradniki, profesorji, duhovniki, učiteljstvo, trgovci, obrtniki in kmetje.

Učiteljsko društvo v Berlinu šteje v 25. letu svojega obstanka 3154 članov. Pred 25. leti jih je bilo 500. Dohodkov je imelo letos 82.000 mark, imetja pa šteje 439.000 mark.

Listnica uredništva.

Na Štajersko. O društvenih razmerah prihodnjt. — F. M. v C. Krajni šolski svet obrača, okrajni šolski svet zavrača, deželni šolski svet pa obrne. Ugovor bi bil v Vašem slučaju brezuspešen. Sv. Birokracij ni bil še nikoli naš prijatelj. — V Novomeški okraj. Vaše poročilo priobčujemo prihodnjt. — V članku „Častiljubje“ popravite v 5. vrsti (druga kolona) str. 231. besedo „stelca“ v „sesalca“.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 598/m. š. sv.

Kranjsko.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani razpisuje na mestni slovenski dekliski osemrazrednici mesto nove, 12. stalne učiteljice.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati predpisanim potom pri c. kr. mestnem šolskem svetu do najkasnejše 14. julija t. l.

Na zakasnele in nepopolne prošnje se ne bo oziralo.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani, dne 26. junija 1906.

Št. 1602.

Na petrazredni ljudski šoli v Loškem Potoku je popolniti stalno, oziroma začasno učno mesto.

Pravilno opremljene prošnje naj se vlagajo tusem do 20. julija 1906.

Prosilci, ki še niso stalno nameščeni v kranjski javni službi, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za službovanje.

C. kr. okrajni šolski svet Kočevje, dne 30. junija 1906.

Št. 1433.

V krškem okraju se razpisuje s tem po eno učiteljsko mesto na tro-razrednih šolah v Skocijanu in Tržišču in na dvorazredni šoli v Trebelnem, kakor tudi voditeljsko in učiteljsko mesto na enorazredni šoli v Telčah v stalno oziroma začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 16. julija 1906.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 2. julija 1906.

Št. 1451.

Na dvorazredni ljudski šoli v Vrhpolju se razpisuje s tem 2. učno mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 3. avgusta 1906.

Prosilci, kateri v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 2. julija 1906.

Jubilejska samopomoč.

Društveniki so lahko učitelji, njihove žene in učiteljice. Za sprejem se je oglašiti pri načelniku (zdaj nadučitelj Franc Ks. Trošt na Igu pod Ljubljano).

V društvo se sprejemajo le oni ki še niso nad 45 let stari.

Pristopnina se ravna po starostnih letih, in sicer od 20 do 25 let 2 K 50 v, od 25 do 30 let 5 K, od 30 do 35 let 10 K, od 35 do 40 let 15 K, od 40 do 45 let 20 K; poleg tega še 2 K za prvi smrtni slučaj in 1 K vpisnine. Letno se plača za rezervni fond 2 K.

Po društvenikovi smrti izplača načelnštvo takoj zakonitim dedičem tolikokrat po dve kroni, kolikor je društvenikov. Po smrti društvenika plačajo drugi društveniki po dve kroni za nadaljni slučaj smrti. Konec leta 1905 je bilo pri društvu 200 članov.

Prijateljem slovenske mladine, šolskim vodstvom in krajnim šolskim svetom priporočamo:

- „Zvonček“, III. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.
- „Zvonček“, IV. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.
- „Zvonček“, V. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.
- „Zvonček“, VI. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.
- „Zvonček“, I. letnik, je pošel. Dobite samo še posamezne številke za skupno ceno 3 K.
- „Zvonček“, II. letnik, je pošel. Dobite samo še posamezne številke za skupno ceno 3 K.

Upravništvo „Zvončka“,
v Ljubljani, Rimska cesta 7.

Upravništvo „Zvončka“
proda več lepih
klišejev po nizki
ceni.

Upravništvo „ZVONČKA“
Ljubljana, Rimska cesta št. 7.